

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

A GUIDE to commemorate and educate on 23 AUGUST

15th anniversary edition

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

About the day

On 23 August, we observe the European Day of Remembrance for Victims of Totalitarian Regimes.

On that day in 1939, the **Molotov-Ribbentrop Pact** was signed. This agreement between Nazi Germany and the Soviet Union directly preceded the Second World War and unleashed various forms of **totalitarian violence**, including forced migration, slave labour, war crimes, and genocide, notably the Holocaust.

This day serves as a reminder of the millions who suffered under these regimes, including those incarcerated in concentration camps, gulags, and prisons. **We aim to honour their stories and prevent their experiences from being forgotten.**

A decorative graphic of a single strand of barbed wire with three sharp points, rendered in white against the black background.

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Wear a pin

Symbolic gesture of
remembrance and wear a
pin with a mournful black
ribbon.

A special pin prepared by
the European Network Remembrance
and Solidarity **can be obtained**
at the ENRS office at Zielna 37 in Warsaw
or ordered at office@enrs.eu.

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Share online

Post a photo of yourself
with the ENRS pin.

Let others know what this day means to you.

Use the hashtags:

#REMEMBERAUGUST23

#ENRS

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Learn about the victims

With the campaign "Remember. August 23" the ENRS aims to raise public awareness about the dangers of extremist ideologies through individual stories of victims of Nazism, Stalinism, and other totalitarian ideologies.

#REMEMBERAUGUST23

Videos [see all Videos](#)

Remember. 23 August: Ieva Lase

[more >](#)

Remember. 23 August: Doina Cornea

[more >](#)

Remember. 23 August: Władysław Bartoszewski

[more >](#)

Watch ten videos about those who experienced totalitarian violence in different European countries:

enrs.eu/remember-august-23-individual-stories

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Commemorate with others

Start conversations about the individual stories you've heard on our website. What inspired you? Which parts stuck with you the most?

Hold a moment of silence with your friends and loved ones

Visit a museum or memorial dedicated to the victims of totalitarian regimes.

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

Selected places of commemoration in Europe

Germany:

- KZ-Gedenkstätte Dachau
- KZ-Gedenkstätte Sachsenhausen

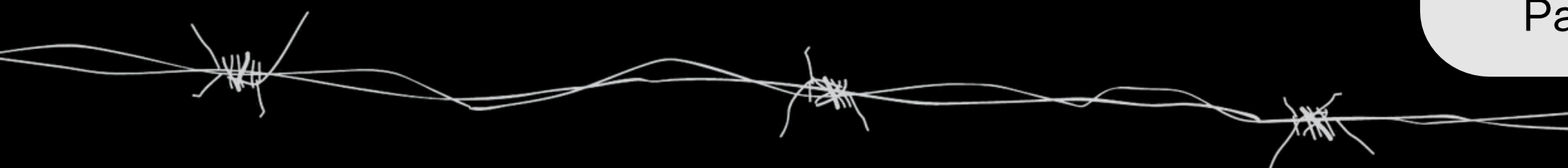
Austria:

- KZ-Gedenkstätte Mauthausen

Poland:

- Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau
- Muzeum Stutthof w Sztutowie
- Państwowe Muzeum na Majdanku, Lublin
- Muzeum i Miejsce Pamięci w Sobiborze

- Holokauszt Emlékközpont, Budapest, Hungary
- Ústav pro studium totalitních režimů, Prague, Czechia
- Latvijas Okupācijas muzejs, Riga, Latvia
- Okupacijų ir laisvės kovų muziejus, Vilnius, Lithuania

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Study free
resources

- articles
- videos
- educational materials

#REMEMBERAUGUST23

Articles [see all Articles](#)

23 August
EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS
OF TOTALITARIAN
REGIMES

Roger Moorhouse

Why should we remember
August 23, 1939

[read >](#)

Videos [see all Videos](#)

THE MOLOTOV- RIBBENTROP PACT

Also known as
the Treaty of Non-
Aggression between
Germany and the USSR
23 August 1939

The Molotov-Ribbentrop Pact was signed in Moscow nine days before the beginning of the Second World War in Europe.

It is named after the Soviet and German foreign ministers who signed it.

Officially it was a treaty guaranteeing peace between two nations that had previously shown great antagonism towards one another. However, it also included a secret protocol outlining the parts of Europe that each country wished to control.

The secret in Molotov-Ribbentrop naming the Soviet sphere This photo is

enrs.eu/august23

23
August

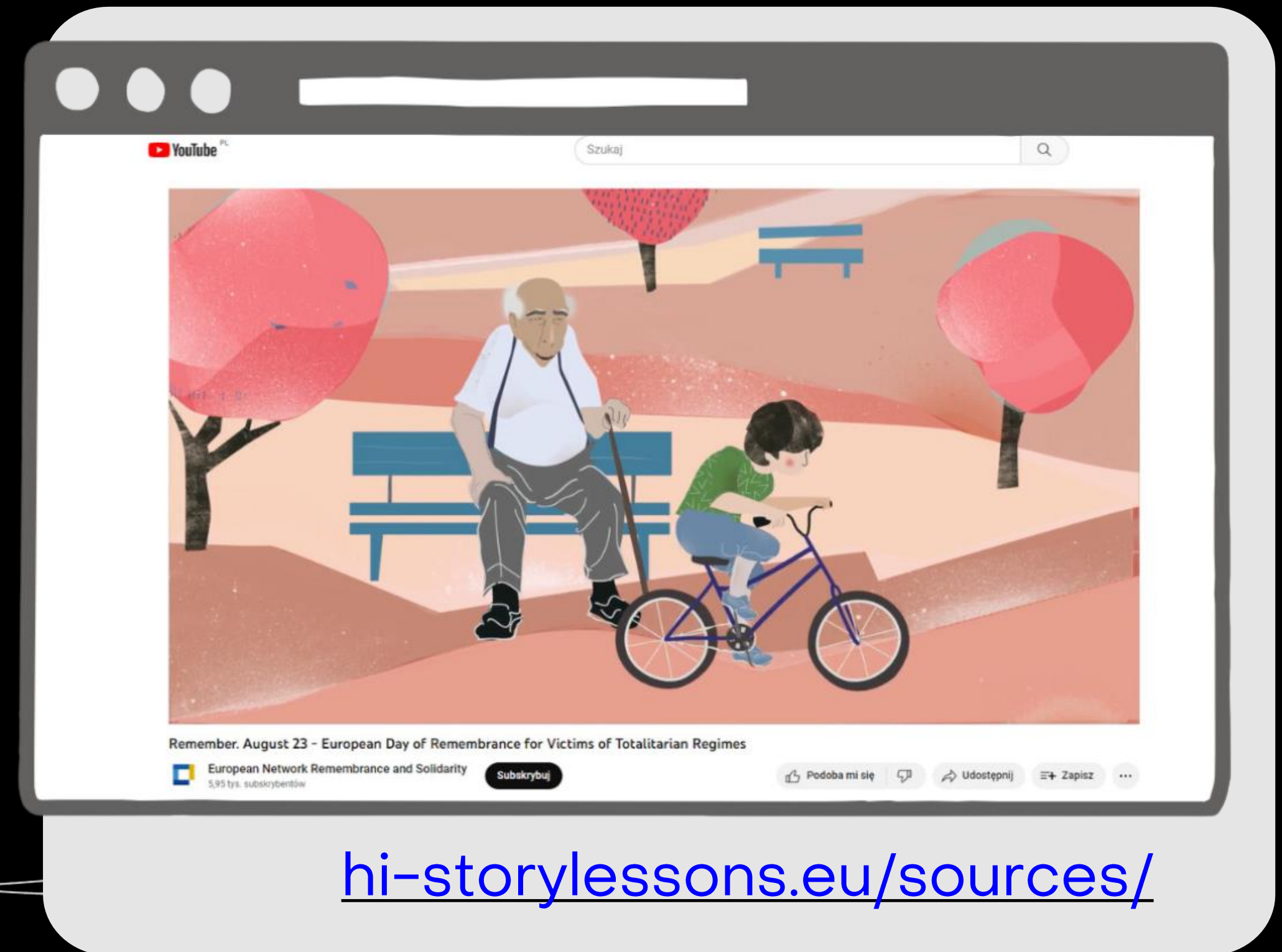
EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

We encourage you to

Explore our educational website *Hi-story lessons* for an interactive learning experiences

- Create a safe space discussions about how history shapes our world.
- Animate children to share their thoughts and feelings about historical events.

hi-storylessons.eu/sources/

#REMEMBERAUGUST23

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

Don't be indifferent

Totalitarian regimes
are not the past.

- Take your time to reflect on the present events.
- Spot any signs of injustice, violence and oppression.
- React. Protest. Learn from history.

#REMEMBERAUGUST23

23 August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

Help us spread our campaign and preserve the memory of victims of totalitarian regimes.

The individual stories we have shared represent only a fraction of the broader picture.

Let us remember all those who resisted, fought for truth and justice, upheld moral values, and sacrificed their life for the fight against oppression.

#REMEMBERAUGUST23

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Kazimierz Moczarski
1907–1975

Kapitan Armii Krajowej, powstaniec warszawski, po wojnie spędził 11 lat w niemieckich i radzieckich więzieniach, w tym ponad pół roku w jednej celi z szesnastu więźniami wrocławskiego, Józefem Brodzimem, Dzierżkowskim, Piotrem, Janem, Józefem i Janem.

Pan, Panie Moczarski, i tak pójdzie siedzieć, czy jest pan winny czy nie.

PAMIĘTAJ O NIM

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Doina Corneia
1929–2018

Dziurawka dyktantka, która w latach 80. XX wieku publicznie sprzeciwiła się tryznowemu cenzorowi komunistycznego dyktatora Nicolae Ceaușescu.

Wolimy wygodne kłamstwa niż trudne prawdy. Ale kiedy nazwiemy fałsz po imieniu, nie ma już odwrotu.

PAMIĘTAJ O NIEJ

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Péter Mansfeld
1941–1959

Węgierski uczeń, najmłodsza ofiara komunistycznych represji na Węgrzech w 1956 r.

Oto mój syn Péter. Ma osiemnaście lat. Zamknęli go w ciemnej celi. Komunistyczny sąd orzekł, że jest kontrrewolucjonistą i zdrajcą klasy robotniczej. Lada dzień zostanie powieszony. Ale przecież to tylko dziecko.

PAMIĘTAJ O NIM

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Mala Zimetbaum 1918–1944
Edek Galiński 1923–1944

Żydzi i Polak, więźniowie niemieckiego nielubianego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

Poznaliśmy się w Auschwitz. Zakochaliśmy się. Próbowaliśmy uciec. Kiedy mnie złapali, Edek mógł się uratować. Nie zrobił tego.

PAMIĘTAJ O NICH

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Borys Romanczenko
1926–2022

Ukraiński aktywista, osadzony w niemieckim, sowieckim obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie, Dachau i Ellbogen-Belsen, signed pamiątkę rozbiłowej repnacji na Ukrainie.

Piekło wojny i zagłady miało już nie wrócić. Nigdy więcej krwi na tej ziemi – te słowa jednocyliły narody i dawały nadzieję. Ale historia zamiast uczyć, zatoczyła koło.

PAMIĘTAJ O NIM

23 sierpnia / EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REŻIMÓW TOTALITARNYCH

Władysław Bartoszewski
1922–2015

Historik, polityk, żołnierz Armii Krajowej, więzień niemieckiego nielubianego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau, bohater wojenny, wicepremier, minister kultury i sztuki.

Doświadczenia tych kilku strasznych lat, wiedza o obozach koncentracyjnych, miejscach tortur i komorach gazowych przeżyłszy raz na zawsze o wyboże mojej dalszej drogi w życiu: przeciw nienawiści, przeciw dyskryminacji ludzi z jakiegokolwiek względów – rasowych, klasowych, narodowych czy religijnych, jak też przeciw gwałtowni intelektualnemu, jakim jest kłamstwo w historii i brak tolerancji wobec innych myślicy.

PAMIĘTAJ O NIM

23
August

EUROPEAN DAY
OF REMEMBRANCE
FOR VICTIMS OF
TOTALITARIAN REGIMES

#REMEMBERAUGUST23

enrs.eu/august23

**European Network
Remembrance
and Solidarity**

ul. Zielna 37, 00-108 Warsaw
tel: +48 22 39 57 600
office@enrs.eu

www.enrs.eu